

Entropa

EVROPA
TAK TROCHU JINAK

EVROPSKÉ SOUŽITÍ

PŮVOD VZNIKU ENTROPY

PŘÍBĚH ENTROPY

POLITICKÉ NOČNÍ MŮRY

Než se stala společná Evropa reálným politickým uskupením, byla myšlenka sjednocené Evropy pouhým snem filozofů a vizionářů. Například Victor Hugo, inspirován humanistickými ideály, snil o mírumilovných „Spojených státech evropských“. Strašlivé války, které zpustošily Evropu v první polovině dvacátého století, však těmito představami značně otřásl.

Přesto se v troskách druhé světové války začala rodit nová naděje. Lidé, kteří za války bojovali proti totalitě, byli odhodláni skoncovat v Evropě s nenávistí a soupeřením mezi národy a vytvořit podmínky pro trvalý mír. V letech 1945 až 1950 začala hrstka odvážných státníků, mezi něž patřil Robert Schuman, Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi a Winston Churchill, přesvědčovat své národy, aby vstoupily do nové éry. Chtěli v západní Evropě vytvořit nový řád, který by byl založen na společných zájmech a na smlouvách zaručujících dodržování práva a rovnost všech států.¹

¹ Evropa ve 12 lekcích,
Zastoupení Evropské komise 2010

Evropské soužití

Dnes každý z nás může svobodně cestovat, pracovat a studovat po celé Evropské unii. Naše generace stojí před nelehkým úkolem, a to rozhodnout o dalším směřování evropské spolupráce.

Chcete využít jednu z výhod, které dnes Evropská unie poskytuje?

Získejte cenné zahraniční zkušenosti na studijní či pracovní stáži a zvyšte svou atraktivitu na pracovním trhu pomocí programu **Erasmus+**
(<http://www.naerasmusplus.cz/>)

Hledáte práci v zahraničí a nevíte jak se připravit na pohovor?
Ucházejte se o zaměstnání v zahraničí za pomoci Evropského portálu pracovní mobility **EURES**
(<https://portal.mpsv.cz/eures>)

Podnikajte v jednom či v několika členských státech za pomoci **Enterprise Europe Network**
(<http://www.enterprise-europe-network.cz/>)

Máte podnikatelský záměr, chcete vyrazit na stáž, chcete cestovat a nevíte kde hledat informace? Obraťte na **Europe Direct Plzeň**
(<http://www.europe-direct.cz/plzen>)

Původ vzniku Entropy

Vznik Entropy je spojen se střídajícím se předsednictvím států v rámci Rady Evropské unie, které funguje na základě půlročního systému. Každých šest měsíců předsedá Radě jeden z členských států EU a v první polovině roku 2009 předsedala Česká republika. Podobně jako Maďarsko (první polovina r. 2011), které za svého předsednictví provokovalo mapou EU vykreslenou jako mapu Uherska z roku 1848, či Polsko (druhá polovina r. 2011) svým kontroverzním logem, představila i Česká republika symbol svého předsednictví a to projekt Entropa.

Podle jejího autora Davida Černého spojuje Evropu její historie, kultura a v posledních letech i společně vytvářené politické struktury.

„Často velice heterogenní státy jsou provázány sítí různorodých vztahů, jež dohromady vytvářejí složitý celek. Z vnitřního pohledu jako občana Evropy vnímáme spíše to, čím se od sebe jednotlivé evropské země liší. Jde o tisíce důležitých či méně podstatných věcí od geografických podmínek přes gastronomii až po drobné každodenní návyky. ‚Skládačka‘ EU je v tomto smyslu metaforou i oslavou zmiňované různorodosti. Je to stavebnice politických, ekonomických a kulturních vazeb, se kterou si ‚hrajeme‘ my, ale předáme ji našim dětem. Úkolem dneška je příštím generacím vyrobit stavebnici s co nejlepšími vlastnostmi.“
– David Černý

Příběh Entropy

VZNIK A MYSTIFIKACE PLASTIKY ENTROPA

Každý členský stát má svůj symbol. Předsednictví Radě EU a Česká republika nezůstala výjimkou. K této příležitosti vytvořil David Černý na zakázku vlády České republiky osmitunovou satirickou plastiku nazvanou Entropa. Rozměry celé konstrukce dosahují 16,4 × 16,5 metrů. Původně byla nainstalována na průčelí budovy Justus Lipsius v Bruselu dne 12. ledna 2009, ovšem od září roku 2010 je Entropa součástí stálé expozice v plzeňské Techmanii. Cílem plastiky bylo poukázat na stereotypy spojované s každou členskou zemí Evropské unie.

David Černý začal s konstrukcí v únoru 2008, přičemž vlastní výroba probíhala od května do prosince téhož roku. Původně bylo plánováno, že se na díle bude podílet 27 umělců nebo uměleckých skupin ze všech členských

států Evropské unie. Po dokončení vyšlo najevo, že autory jsou pouze David Černý a jeho asistenti (Tomáš Pospiszyl a Křištof Kintera) a ostatní uvedení autoři jsou smyšlení. Za nedodržení dohody se David Černý vládě omluvil a v této souvislosti také prohlásil: „Groteskní nadsázka a mystifikace patří ke znakům české kultury a vytváření falešných identit je jednou ze strategií současného umění.“ Autor sám nepodal žádné oficiální informace k významu jednotlivých částí, proto je možné se pouze domnívat, co která plastika představuje:

„Nejsou už žádní Francouzi, Španělé, dokonce ani Angličané, nybrž pouze Evropané.“

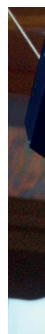
— Jean Jacques Rousseau
(1712 – 1778)

POLITICKÉ NOČNÍ MŮRY A STEREOTYPY, ANEB VYOBRAZENÍ ČLENSKÝCH STÁTŮ EU

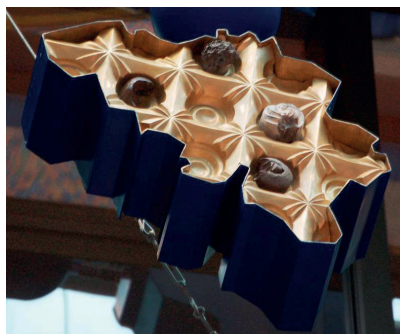
Některé státy jsou označovány za noční můry jiné za stereotypy. Noční můrou mohou být pro někoho náboženské menšiny jako například muslimové v Nizozemsku a Dánsku, sexuální menšiny v silně nábožensky orientovaném Polsku či národnostní menšiny ohrožující stabilitu vlády na Slovensku. V neposlední řadě jsou zde také nepolitická rizika, mezi které můžeme řadit environmentální riziko spočívající v nebezpečí zaplavení Nizozemska či věčný problém jaderných elektráren v Rakousku.

Do této kategorie je možné rovněž řadit Českou republiku, která proslula především výroky bývalého prezidenta Václava Klause o globálním oteplování. Zobrazení respektive nevyobrazení Velké Británie má svůj původ v jejím silném euroskepticismu a omezených možnostech spolupráce v rámci EU.

Z hlediska kultury můžeme pak některé státy označovat za stereotypní. Státy lákající na lahodné belgické pralinky, maďarské speciality ve formě melounů a čabajek, nákupy ve švédském obchodním domě IKEA a mnohé další jsou bezpochyby známé právě díky jejich speciální nabídce. Na druhé straně četné francouzské stávký, slovinská turistika či španělské staveniště mají v jistém slova smyslu svůj skrytý půvab. Za značně kontroverzní je považováno vyobrazení masturbujících italských fotbalistů, tureckého záchodu v Bulharsku či rumunského Drákuly. Jistou dávkou absurdity v sobě zahrnují také vyobrazení Finska jako deliria opilého vojáka, lotyšské hory, maltský slon anebo portugalské flákoty masa znázorňující bývalé kolonie. Lucembursko, které je „na prodej“ překonává vyobrazení německých dálnic v podobě svastiky či estonský srp a kladivo jakožto znaky komunismu.

Politické noční můry

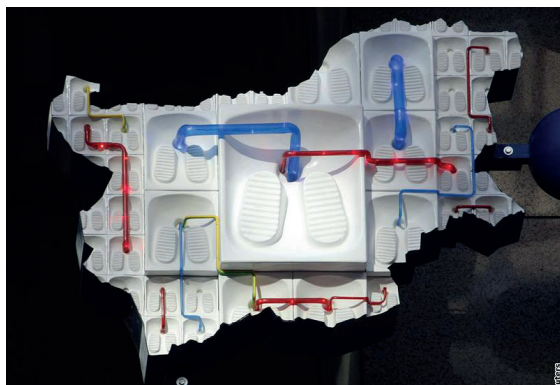

BELGIE

napůl plná a napůl
sněžená krabice pralinek

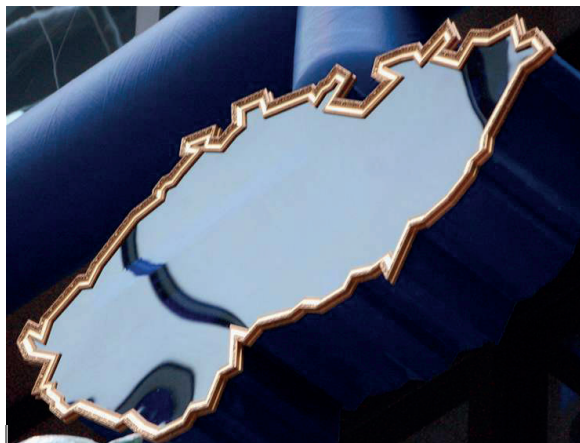
BULHARSKO

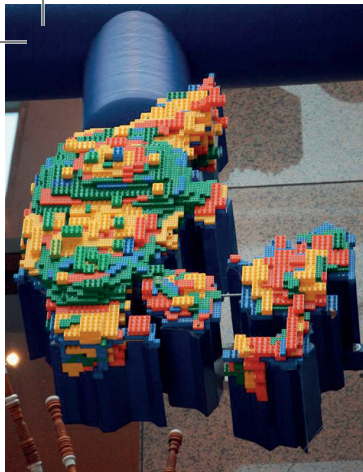
řada navzájem propojených tureckých záchodů, spojují a osvětlují je trubky podobné neonovému světlu

ČESKÁ REPUBLIKA

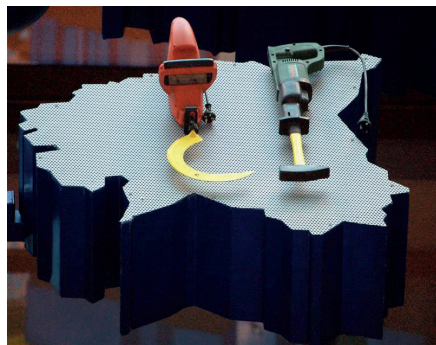
displej, na kterém nepřetržitě běží kontroverzní prohlášení prezidenta Václava Klause (např. k problému globálního oteplování)

DÁNSKO

kostičky stavebnice Lego

ESTONSKO

srp a kladivo (Estonsko kdysi zvažovalo zákonem zakázat symboly komunismu)

FINSKO

dřevěná podlaha, na které leží (zjevně opilý) muž s pistolí, představující si rozmanitá zvířata, Černý vyobrazení Finska popsal jako „lovcovo delirium tremens v sauně“

FRANCIE

francouzské stávky, země je zahalena nápisem „GRÈVE!“ („stávka!“)

KYPR

rozříznut na dvě
poloviny, na tureckou
a řeckou část

LITVA

bruselský čůrající chlapeček
(Manneken Pis) nasměrovaný
na Rusko

ITÁLIE

fotbalové hřiště s několika hráči,
z nichž každý drží fotbalový míč
a vzbuzuje dojem, jako by s míčem
masturbovali, Černý na poslední chvíli
odstranil konkrétní jména hráčů

IRSKO

hnědé dudy ve tvaru irského ostrova, píšťaly
dud vyčnívají v Severním Irsku, které je
olysalé, dudy hrají každých pět minut hudbu

LOTYŠSKO

ukázáno jako hornatá země,
v protikladu ke svému ve sku-
tečnosti rovinnému povrchu

LUCEMBURSKO

zlatý nuget s nápisem „For Sale“ („Na prodej“)

MAĎARSKO

Atomium sestavené z maďarských
typických zemědělských produktů
– melounů a uherských salámů
a postavené na podlaze z papriky

MALTA

maličký ostrůvek, jehož jedinou
ozdobou je jeho pravěký obyvatel
trpasličí slon; před slonem je
umístěno zvětšovací sklo

POLITICKÉ NOČNÍ MŮRY 12 — 13

NIZOZEMSKO

zmizelo pod vodou, vyčnívá z něj pouze několik minaretů a ozývá se volání muezzinů

NĚMECKO

soustava dálnic, která může připomínat svastiku, ačkoliv toto tvrzení není všeobecně přijímáno a Černý ho popřel. Spekulovalo se také, že bylo záměrem jimi vyjádřit číslo 18 jako neonacistický kryptogram pro Adolfa Hitlera.

Auta na silnicích se pohybují

POLSKO

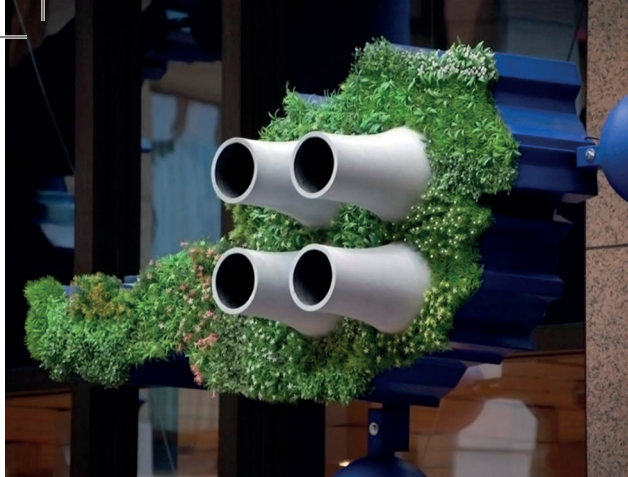
kněží zvedající duhovou vlajku hnutí za práva homosexuálů, podobným způsobem jako zvedali americkou vlajku američtí vojáci na Iwo Jima

PORTUGALSKO

krájecí prkénko se třemi kusy masa ve tvaru jeho někdejších kolonií Brazílie, Angoly a Mosambiku

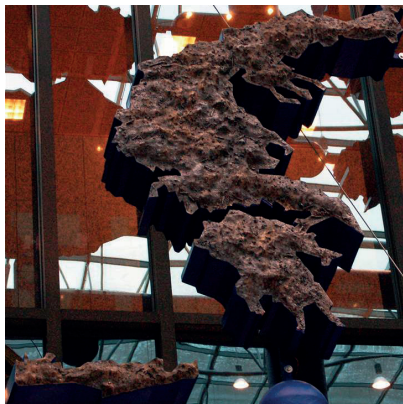

RAKOUSKO

zelené pole, kterému dominují
chladicí věže atomové elektrárny,
čas od času z nich vychází pára;
Rakousko je známé jako odpůrce
atomové energie

RUMUNSKO

zábavní park ve stylu
Drákuły, který bliká
a vydává strašidelné zvuky

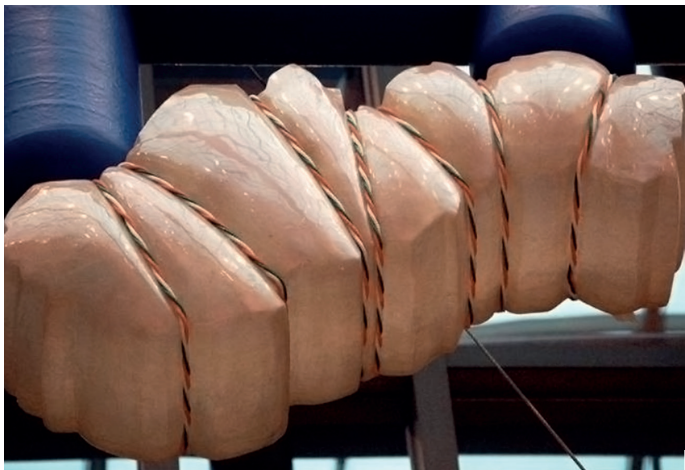

ŘECKO

vyhořelý les, což může
být nářážka na řecké
lesní požáry z roku 2007
a nepokoje z roku 2008

SLOVENSKO

uherský salám (či lidské
tělo) svázané maďarskou
trikolórou (na Slovensku
žije početná maďarská
menšina)

POLITICKÉ NOČNÍ MŮRY 14 — 15

SLOVINSKO

skála, do které jsou vyryta slova
„First tourists came here 1213“
(„první turisté sem přišli roku 1213“)

ŠPANĚLSKO

zalito betonem, s míchačkou
umístěnou v oblasti regionu
La Rioja

ŠVÉDSKO

krabice ve stylu IKEA, která obsahuje
bojová letadla typu Gripen (dodaná
Švédy české armádě)

VELKÁ BRITÁNIE

prázdné místo, reakce na
velmi vlažnou spolupráci
s EU, izolaci od zbytku konti-
nentu a euroskepticismus

EUROPE DIRECT PLZEŇ

Každý, kdo hledá informace o EU, má možnost obrátit se na informační středisko EUROPE DIRECT PLZEŇ, jež sídlí v Techmania Science Center. Středisko zahájilo svou činnost v roce 2009. Jeho úkolem je šířit povědomí a informace o Evropské unii a aktivně podporovat diskusi o jejích aktivitách na místní a regionální úrovni.

K nejčastějším uživatelům služby EUROPE DIRECT se řadí **studenti**, kteří si připravují svou práci, **podnikatelé** hledající možnosti financování do začátků podnikání nebo pro rozšíření svých společností a **odborníci** žádající o radu ohledně směrnic EU.

NABÍZÍME NÁSLEDUJÍCÍ SLUŽBY:

- zodpovídání dotazů na všeobecné informace o EU (osobně, telefonicky, e-mailem)
- tiskové materiály o EU (letáky, brožury, odborné publikace)
- organizaci přednášek, besed, seminářů a jiných aktivit na evropská témata
- realizaci výstav s evropskou tematikou
- bezplatný přístup k informačním zdrojům o EU na internetu
- vzdělávací programy pro školy či jiné instituce týkající se EU
- zajišťování kontaktních údajů na organizace a instituce, se kterými potřebujete jednat

KONTAKT:

Mgr. Iveta Ptáčníková, vedoucí střediska Europe Direct

adresa: Europe Direct Plzeň, Techmania Science Center o.p.s.,
U Planetária 2969/1, 301 00 Plzeň

e-mail: europe.direct@techmania.cz

web: www.europe-direct.cz/plzen

stránka střediska na webu hostitelské organizace: www.techmania.cz